

U potrazi za stabilnošću

ECIIA Conference Special

Madrid 2011

Korporativno upravljanje mora biti u srcu novog svjetskog poretka u Europi, ali su poslovni lideri protiv uvođenja dodatnih propisa.

Interna revizija igra sve veću ulogu u novom 'svjetskom poretku' korporativnog upravljanja koji se javlja u Europi. Dok se Europska unija još uvijek savjetuje o inicijativama za postizanje veće stabilnosti poslovanja izlistanih kompanija na burzama, postaje jasan smjer u kojem idu reforme: bolje korporativno upravljanje.

'Imamo model korporativnog upravljanja koji kreće u primjenu i koji daje jači naglasak na stabilnost' kaže predsjednik i glavni direktor Global IIA Richard Chambers, govoreći na nedavnoj godišnjoj konferenciji Europske Federacije internih revizora u Madridu.

'Primjećujemo da uprave traže sve više odgovornosti od izvršnih direktora i menadžmenta' kaže on. 'Interna revizija daje podršku upravama u tom smjeru'.

U svojem najnovijem konzultativnom dokumentu ECGF (The European Corporate Governance Framework), Europska komisija fokusira se na to kako bi korporacije trebale upravljati i izvješćivati o rizicima u uvjetima aktualne financijske i ekonomske krize. Model korporativnog upravljanja kojeg favorizira ECIIA i kojeg nudi EU je 'model obrane tri linije' koji je prezentiran u dokumentu *Zeleni papir EU* (Green Paper). Ovaj model vidi organizacijske interne kontrole i operativni menadžment u prvoj liniji obrane; slijede ih upravljanje rizicima, usklađenost i funkcije ključnog nadzora u drugoj liniji obrane. U trećoj liniji obrane je interna revizija kao globalno uvjerenje.

Chambers kaže da se ovaj model uklapa u novi svjetski poredak i da je interna revizija kao profesija spremna. 'Interna revizija je zadnja i konačna linija obrane koju odbor želi poduprijeti s internim kontrolama – iza toga leži ponor regulatora' rekao je Chambers na konferenciji. Ako regulatori pronađu nešto nepravilno, posljedice će vjerojatno biti puno teže nego da se te nepravilnosti uoče i riješe unutar organizacije'

Uspon do izazova

Jose Manuel Muries, predsjednik IIA Španjolska i organizator konferencije kaže da je interna revizija dobro postavljena za izazove. 'Globalizacija čini da su države više međusobno zavisne' kaže on. 'Interna revizija ima svoju ulogu u aktualnoj krizi zbog svojih ključnih vrijednosti – objektivnost i neovisnost su važniji nego ikad'. Kaže da vrijednost ili 'valo' 'ima dva značenja u španjolskom, i oba su važna. Prvo, interna revizija kreira vrijednost pružajući konzistentan uvid u aktivnosti organizacije i iskazujući povjerenje da se rizicima pravilno upravlja. Drugo, interna revizija cilja na stanje duha, koje, na primjer, ide protiv struje i daje objektivnu analizu i prosudbu situacije u službi menadžmenta.

Cristina Martinez, član uprave FERMA (Federation of European Risk Management Associations) također ističe da interna revizija treba dati svoj doprinos korporativnom upravljanju i da upravljanje rizicima treba sagledati kao alat u procesu odlučivanja.

Ali u panel diskusiji na konferenciji, ona je izrazila zabrinutost da će preporuke EU odvesti u daljnju regulativu i opterećenja. 'FERMA pozdravlja preporuke EU jer one idu dublje ispod površine usklađenosti s propisima i 'čekiranja kućica', kaže Martinez. 'Nema potrebe za dodatnom regulacijom, ali je potrebno pojačati primjenu postojeće regulative'.

Nervoza zbog regulative

Roger Barker, član uprave ECODA (European director's group), drugi član panela, kaže da dokument *Zeleni Papir EU* pruža 'opsežan i uravnotežen opis' o područjima u kojima treba postići dobro korporativno upravljanje u europskim kompanijama. Ali kaže da je postao 'sve više nervozan' kada je shvatio je jedina opcija koju je EU razmotrila u rješavanju ovih problema, donošenje legislative na razini Europe. Kaže da dok se mnogi slažu da je neuspjeh u korporativnom upravljanju u financijskom sektoru pridonio aktualnoj krizi, direktori vjeruju da se ništa nije dogodilo što bi uzdrimalo njihovo povjerenje u pravila korporativnog upravljanja.

Ako zakoni prođu, kaže Baker, Europa će se odmaknuti od sistema u kojemu su kompanije fleksibilne u odlučivanju o najboljim praksama unutar okvira korporativnog upravljanja, prema nametanju 'mentaliteta usklađenosti (compliance) i čekiranja kućica'.

'Odgovor na financijsku krizu nije u većoj regulaciji izlistanih kompanija' kaže Carmine di Noia, član uprave *European Issuers*. 'Nije problem regulacija nego nadzor financijskih institucija. Zašto ne promijeniti regulatore a ne nadzor regulacije?'

Di Noia se slaže da su mnoge preporuke EU doista potrebne, ali nije zbog toga trebalo uvoditi dodatnu regulaciju. Kaže da je Parmalat, propali talijanski konglomerat, upravo takav slučaj. Sugerirao je da ako je netko čitao izvješća o korporativnom upravljanju objavljena od kompanije, mogao je vidjeti gdje postoje problemi. Na primjer, predsjednik i glavni direktor su bili ista osoba, tako da je jedna osoba imala veliku moć, a financijski direktor je bio član revizijskog odbora, kao da lisica čuva kokošinjac. 'Želio bih da kompanije budu transparentne u izvješćivanju korporativnog upravljanja onako kako je to Parmalat bio u svom izvješću, ali rijetki su to pročitali, kaže on

Potrebna jasnoća

Carolyne Dittmeier, glavni revizor Poste Italiane i predsjednica ECIIA, upozorila je da bi neke od predloženih reformi u dokumentu *Zeleni Papir EU* zahtijevale veliku količinu smjernica.

Na primjer, kaže ona, dokument sugerira postojanje obaveznog odbora za rizike u rizičnom području. 'Ne slažu se svi oko definicije kako treba izgledati model rizika', kaže ona. Pored toga, eksterni revizori mogu biti angažirani da podnesu izvješće o izvještavanju o rizicima u organizaciji, ali još jednom, nema jasne definicije što je to izvješće o riziku u praksi i što bi ono trebalo sadržavati.

Dittmeier kaže da odgovor ECIIA-e na *Zeleni papir* ide u smjeru usklađenja pravila i provjere primjene obaveznih pravila i u smjeru uspostave veće nadležnosti i odgovornosti.

Na primjer, u Italiji mnoge kompanije imaju predsjednika i glavnog direktora u istoj osobi. Ako postoji jasna definicija o ulogama, moć i autoritet u stvarnosti, tada se lakše primjećuje velika koncentracija moći, kaže ona.

Ma kaka bio rezultat EU regulative, Jose Manuel Martinez, predsjednik i glavni direktor španjolskog osiguravatelja MAPFRE, koji je također govorio na konferenciji, kaže: 'sustav korporativnog upravljanja treba biti u službi poslovnih ciljeva'.

Na kraju, David Landsittel, predsjednik COSO, vodećeg tijela koje promišlja korporativno upravljanje, kaže da je važno za organizacije da ustraju na jačem nadzoru rizika u poslovanju.